

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Ndz/2/2015
Identifikačné číslo spisu:	4014201013
Dátum vydania rozhodnutia:	25.09.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:4014201013.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Q. K., narodená dňa XX.XX.XXXX, C., proti žalovanému: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. 28962-2/2014-BA o nároku na nemocenské, vedenej na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 11S/182/2014, o námietke zaujatosti, takto

rozhodol:

Sudkyne Krajského súdu v Nitre JUDr. Darina Vargová, JUDr. Marta Molnárová, JUDr. Viola Takáčová, PhD. n i e s ú v y l ú č e n é z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 11S/182/2014.

Konanie o návrhu žalobcu na vylúčenie ďalších sudcov Krajského súdu v Nitre z a s t a v u j e .

Odôvodnenie

Žalobkyňa písomným podaním zo dňa 27.05.2015, doručeným Krajskému súde v Nitre dňa 28.05.2015 a podaním zo dňa 09.06.2015, doručeným Krajskému súde v Nitre dňa 19.06.2015 vzniesla námietku zaujatosti voči sudkyniam senátu 11S i voči všetkým ostatným sudcom Krajského súdu v Nitre. Namietala, že sudcovia sú v sudcovskej činnosti zaujatí, majú absenciu objektívnosti, nezávislosti a nestrannosti, sú ovplyvnení a dohodnutí so Sociálnou poisťovňou Bratislava, v sudcovskej činnosti uplatňujú lešť, lož a klamstvo.

Namietala, že v predmetnom konaní je predsedníčkou senátu JUDr. Darina Vargová a členkami senátu JUDr. Marta Molnárová a JUDr. Viola Takáčová, PhD., no vo veci 11S/199/2014, kde žalobkyňa opätovne vystupuje ako žalobkyňa a Sociálna poisťovňa - ústredie ako žalovaný, je predsedníčkou senátu JUDr. Marta Molnárová a členkami senátu JUDr. Darina Vargová a JUDr. Viola Takáčová, PhD. s tým, že JUDr. Marta Molnárová určila termín pojednávania vo veci, ktorej predsedá tak, aby mohla využiť a zneužiť informácie a argumenty žalobkyne vyplývajúce z konania 11S/182/2014, kde je členkou senátu. Toto konanie je podľa žalobkyne nutné posudzovať ako protizákonné, nakoľko tu absentuje nestrannosť a nezávislosť súdu.

Uviedla, že sudkyne senátu 11S vo veci 11S/182/2014 zorganizovali svoju činnosť tak, že žalobkyni

zatajili uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Namietala tiež, že Krajský súd v Nitre nie je vecne príslušný vo veci konať.

S poukazom na hospodárnosť konania uviedla, že Krajský súd v Bratislave dosiahne lepšie zistenie skutkového stavu. Poukázala na nečinnosť Krajského súdu v Nitre a na to, že Krajský súd v Nitre spolu s Krajským súdom v Bratislave ju svojim konaním uviedli do omylu, ktorý zneužil vo svoj prospech a v prospech žalovaného Krajský súd v Nitre. Výtýkala Krajskému súdu v Nitre, že ľst'ou si prisvojil právo konať vo veci ako vecne príslušný súd.

Podľa žalobkyne Krajský súd v Nitre nedodrжал jej základné právo nebyť odňatý zákonnému sudcovi, účelom ktorého je zabezpečiť, aby ochranu práv žalobkyne poskytol sudca Krajského súdu v Bratislave ako predstaviteľ súdnej moci, ktorý má právomoc vo veci konať, a aby ochranu práv žalobkyne poskytol sudca Krajského súdu v Bratislave, ktorý je vecne a miestne príslušný. Preto považovala za nevyhnutné prikázať vec inému súdu - Krajskému súdu v Bratislave. Zároveň namietala procesný postup senátu v konaní.

Predseda senátu 11S Krajského súdu v Nitre JUDr. Darina Várgová k okolnostiam uvedeným žalobkyňou uviedla, že sa v predmetnej veci necíti byť zaujatá. Nakoľko žalobkyňa v opätovnej námietke zaujatosti neoznámila žiadne nové skutočnosti spochybňujúce jej nezaujatosť, poukázala na svoje vyjadrenie zo dňa 17.02.2015, v ktorom okrem iného uviedla, že sa v predmetnej veci necíti byť zaujatá, žalobkyňu nepozná, nemá k nej žiadny vzťah rovnako ako k žalovanému, necíti sa byť zaujatá ani k predmetu veci. Vyjadrila názor, že v prípade odkázania žalobkyne s jej žiadosťou o ustanovenie advokáta na Centrum právnej pomoci postupovala v súlade so zákonom, nakoľko v zmysle ustanovenia § 30 O.s.p. súd nie je kompetentný o takejto žiadosti rozhodovať, a to ani o jej zamietnutí. K námietke žalobkyne, že v jednej veci predsedá ona a v druhej je predsedníčkou senátu JUDr. Molnárová uviedla, že veci im boli pridelené v súlade s rozvrhom práce na rok 2014.

Členka veci prejednávajúceho senátu JUDr. Marta Molnárová k námietke zaujatosti uviedla, že sa necíti byť vo veci zaujatá, žalobkyňu osobne nepozná, námietky žalobkyne sa týkajú okolností upravených v ustanovení § 14 ods. 3 O.s.p. a v každej podanej žalobe sa opakujú. Členka senátu JUDr. Viola Takáčová, PhD. uviedla, že žalobkyňu osobne nepozná a k predmetu veci sa necíti byť zaujatá.

K námietke zaujatosti sa vyjadrili aj všetci ostatní sudcovia Krajského súdu v Nitre, voči ktorým námietka smerovala.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený Krajskému súdu v Nitre posudzoval opodstatnenosť tvrdených pochybností o nezaujatosti sudkyň veci prejednávajúceho senátu 11S a všetkých ostatných sudcov Krajského súdu v Nitre. Vychádzal pritom z ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaniu veci, k nezaujatému prístupu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Citované zákonné ustanovenie predpokladá taký vzťah vlastného záujmu sudcu na prejednávanú veci alebo taký jeho osobný vzťah k účastníkom konania, prípadne k ich zástupcom, ktorý by pri všetkej nožnej snahe o správnosť rozhodnutia ovplyvnil jeho objektívny pohľad na vec, a v konečnom dôsledku by mohol viesť k vydaniu nezákonného rozhodnutia.

Vzhľadom na to, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 38 ods. 1 listiny, čl. 48 ods. 1 ústavy), sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenú veci iba výnimočne a z naozaj závažných dôvodov, ktoré mu celkom zjavne bránia rozhodnúť vo veci v súlade so zákonom, nezaujato a spravodlivo.

Žalobkyňa podala námietku zaujatosti voči všetkým sudcom Krajského súdu v Nitre. Zo spisu vyplýva, že daná vec bola podľa rozvrhu práce tohto krajského súdu pridelená senátu 11S, ktorý podľa rozvrhu práce tvoria predsedníčka senátu JUDr. Darina Várgová a členky senátu JUDr. Marta Molnárová a JUDr. Viola Takáčová, PhD. Vo svojich vyjadreniach k námietke všetky sudkyne prejednávajúceho senátu uviedli, že nemajú osobný vzťah k prejednávanej veci, k účastníkom konania, resp. k ich zástupcom. K námietke sa vyjadrili tiež všetci ostatní sudcovia Krajského súdu v Nitre.

Žalobkyňa v námietke zaujatosti namietala postup sudkýň senátu 11S v konaní. V zmysle § 14 ods. 3 O.s.p. dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach. Procesný postup senátu v konaní preto nepredstavuje dôvod na vylúčenie členov senátu z prejednávania a rozhodovania veci.

Ako druhú okolnosť žalobkyňa namietala, že sudcovia Krajského súdu v Nitre sú dohodnutí so žalovaným. Uvedené tvrdenie, bez objektívneho základu, je iba subjektívnym presvedčením žalobkyne. Okolnosť, že sudkyne, zaradené podľa rozvrhu práce do senátu 11S podľa rozvrhu práce rozhodujú veci, v ktorých je jedným z účastníkov konania Sociálna poisťovňa, nie je okolnosťou, ktorá by mohla vyvolať pochybnosti o nezaujatom a nestrannom rozhodovaní senátu 11S, ktorého členovia sú v danom prípade zákonnými sudcami. V súvislosti s otázkou zákonného sudcu vo vzťahu k miestnej príslušnosti súdu Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že vzhľadom na bydlisko žalobkyne je v zmysle § 246a ods. 2 O.s.p. na konanie a rozhodovanie v danej veci miestne príslušný Krajský súd v Nitre.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil žiadne také skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť dôvod pre pochybnosti o nezaujatosti sudkýň senátu 11S Krajského súdu v Nitre ako zákonných sudcov, pretože v posúdení veci chýba objektívny základ na konštatovanie ich zaujatosti. Vylúčenie môže nastať iba v prípade, keď je celkom zjavné, že je tu vzťah k účastníkovi (hoci sprostredkovaný, odvodený od vzťahu k inému subjektu), dosahujúci povahu a intenzitu nejakého bližšieho vzťahu. Pri absencii takéhoto vzťahu, čo je aj daný prípad (z námietky, z vyjadrení sudcov krajského súdu a ani z ostatného obsahu spisu nie je totiž možné vyvodiť vzťah týchto sudcov s účastníkmi konania, resp. ich zástupcami, či dokonca ich ovplyvňovanie), nevzniká pochybnosť, či títo sudcovia zvládnu zákonom ustanovenú povinnosť postupovať nezávisle a nestranne. Chýba teda dôvod, ktorý by vylučoval sudkyne senátu 11S Krajského súdu v Nitre z prejednávania a rozhodovania tejto právnej veci.

Pri riešení otázky nestrannosti sudcu je okrem nezávislosti sudcu potrebné brať zreteľ aj na ďalšie aspekty subjektívneho a objektívneho charakteru. Subjektívna stránka nestrannosti sudcu sa týka jeho osobných prejavov vo vzťahu ku konkrétnemu prípadu a k účastníkom konania, prípadne k ich zástupcom. Pri subjektívnej nestrannosti sa vychádza z prezumpcie nestrannosti, až kým nie je preukázaný opak. V každom jednotlivom prípade treba rozhodnúť, či povaha a stupeň vzťahu sú také, že prezrádzajú nedostatok nestrannosti, teda či obavu z nedostatku nezaujatosti treba mať za relevantnú. Relevantnou je len taká obava z nedostatku nestrannosti, ktorá sa zakladá na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. Závažnosť, ktorá by založila pochybnosť o nezaujatosti zákonného sudcu môže nastať iba v prípade, keď je celkom zjavné, že jeho vzťah k danej veci, účastníkom alebo ich zástupcom dosahuje taký charakter a intenzitu, že aj napriek zákonom ustanovenej povinnosti nebude môcť rozhodovať nezávisle a nestranne.

Pri rozhodovaní, či je daný oprávnený dôvod na obavu, že konkrétny sudca je nestranný, je stanovisko osoby oprávnenej namietat zaujatosť dôležité, ale nie rozhodujúce; určujúce je to, či sa môže táto obava považovať objektívne za oprávnenú.

V danom prípade žalobkyňa svoju námietku zaujatosti sudkýň senátu 11S Krajského súdu v Nitre založila na tvrdení, že uplatňujú lešť, lož. Iba z týchto skutočností, nie je možné bez ďalšieho vyvodiť konanie sudcov, ktoré by mohlo spôsobiť pochybnosti o ich nezaujatosti. K pochybnostiam o nezaujatosti musí byť objektívny dôvod, ktorý je daný iba vtedy, ak sa zistí dostatočne intenzívny vzťah sudcu k predmetnej veci, k účastníkom alebo ich zástupcom a charakter tohto vzťahu reálne (z objektívneho hľadiska) spochybňuje schopnosť sudcu nestranne a nezávisle o veci rozhodnúť.

Keďže v predmetnej veci nie sú dané dôvody, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o neustrannosti súdneho rozhodovania žalobkyňou namietaných sudkýň senátu 11S Krajského súdu v Nitre, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že tieto nie sú vylúčené z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

Vo vzťahu k ostatným namietaným sudcom považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky námietku zaujatosti vznesenú žalobkyňou s poukazom na ustanovenie § 14 O.s.p. za obsolentnú /bezpredmetnú/, majúc za to, že nie sú splnené podmienky, za ktorých možno o námietke na vylúčenie ďalších sudcov konať.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví (§ 104 ods. 1 prvá veta O.s.p.).

V zmysle § 15a ods. 1 O.s.p. účastníci majú právo z dôvodov podľa § 14 ods. 1 O.s.p. uplatniť námietku zaujatosti voči sudcovi, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť.

Z ustanovenia § 14 a nasl. O.s.p. v spojení s § 3 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov treba vyvodiť, že ak sudcovia určení v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie v príslušnom senáte nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, chýba podmienka konania vo vzťahu k námietke zaujatosti vznesenej voči sudcom, ktorým vec pridelená nebola (ostatným sudcom daného súdu); ide o neodstrániteľný procesný nedostatok podmienky tohto konania.

Za takejto procesnej situácie Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený Krajskému súdu v Nitre (§ 16 ods. 1 O.s.p.) nemá vo vzťahu k tejto časti námietky o čom konať; pri nevyklúčení sudcov zákonného senátu nemožno len na základe samotnej námietky zaujatosti rozhodnúť o vylúčení namietaných ďalších sudcov, keďže nie sú zákonnými sudcami.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.